

Коментар АТ «Укртранснафта» до матеріалу «Економічної правди» щодо закупівель дизелю

Остаточна ціна дизпалива, поставленого згідно з контрактом між АТ «Укртранснафта» та «Naftogaz Trading Europe AG», є більш привабливою, ніж у інших учасників ринку.

Ціна контрактів АТ «Укртранснафта» була нижчою від інших імпортерів на західному кордоні України. Зокрема, йдеться й про окремі партії Укртранснафти наприкінці грудня та наприкінці січня, про які йдеться у матеріалі.

Враховуючи дані профільних експертних видань, таких як: Нафторинк, Епког тощо, станом на 06.01.2023 остаточна ціна товару для АТ «Укртранснафта» була дешевшою, ніж у інших учасників ринку на 10%, а станом на 09.01.2023 — на 8,1%.

До прикладу, 09.01.2023 Укртранснафта завершила розмитнення партії дизельного пального (декларация № 23UA90308000030U0) за контрактом про постачання ДП.

Фактична вартість 1 тонни становила 1144,14 долл. Водночас, за даними Нафторинку, у цей час на кордоні пропозиції вартості 1 тонни ДП становили від 1237 дол до 1267 дол.

Важливо розуміти, що для якісного аналізу слід розрізняти попередню ціну товару (сформовану на підставі котирувань попередніх періодів та яка використовується для попереднього митного оформлення товару) та фактичну ціну товару, за якою товар був придбаний.

Остаточна (кінцева) ціна формується після завершення місяця, в якому була здійснена поставка товару, з використанням середньомісячних котирувань Platts місяця поставки і зазначається в остаточних митних деклараціях типу ІМ 40.

До прикладу, остаточна ціна грудневих партій Укртранснафти була на 24% нижчою, ніж попередня, що є закономірним явищем, зокрема для «падаючого» ринку. Оформлення остаточних митних декларацій відбувалось на початку січня 2023 року, а попередня – в грудні.

Так, попередня ціна закупленого дизельного згідно ПМД становила 1 421,53 євро/т, остаточна – 1 080,50 євро/т за даними оформлених митних декларацій в валюті контракту, або 1 512,01 дол/т та 1 144,14 дол/т відповідно за даними звіту Держмитслужби.

Перед проведенням закупівлі АТ «Укртранснафта» здійснило декілька етапів запиту цінових пропозицій учасників ринку, що дозволило оцінити тенденції ринку та врахувати окремі особливості та аспекти ціноутворення при закупівлі необхідного для АТ «Укртранснафта» обсягу дизельного палива з поставкою трубопровідним транспортом з території Угорщини в Україну.

Таким чином, враховуючи вище викладене остаточна ціна товару, поставленого згідно з контрактом між АТ «Укртранснафта» та «Naftogaz Trading Europe AG», є більш привабливою, ніж у інших учасників ринку у відповідні періоди поставки.

Naftogaz Trading Europe AG (NTE) – швейцарська трейдингова компанія, яка на 100% належить НАК Нафтогаз України. Головна мета компанії – надати Групі Нафтогаз безпосередній доступ до європейських ринків, зокрема європейських майданчиків

енергетичних бірж та операторів газотранспортних систем. Реєстрація на газових хабах та платформах бронювання потужностей займає тривалий час (роки) і наразі не можлива для українських юридичних осіб.

Завдяки NTE Група Нафтогаз отримала доступ та почала закупівлі газу безпосередньо на основних газових біржових майданчиках TTF (Нідерланди), SEGN (Австрія), TNE (Німеччина). Окрім цього, оптимізація бронювання потужностей дозволяє транспортувати газ до України значно дешевше ніж у минулому.

Окрім безпосередньо газових операцій NTE допомагає компаніям Групи у випадках, коли західні контрагенти вбачають ризики роботи з українськими компаніями.

У своїй діяльності NTE керується Статутом та відповідними регуляціями Групи Нафтогаз, у тому числі з антикорупційними.

Порівнювати премії АТ «Укртранснафта» та інших підприємств є помилковим, оскільки вони здійснюють транспортування палива різними способами. Коректніше буде порівнювати вартість палива на кордоні.

Пояснюємо на прикладі премії УЗ, оскільки в матеріалі використовується порівняння саме з цим підприємством.

Згідно з інформацією, розміщеною у системі Prozorro, у контракті УЗ базисом поставки дизпалива є порти/термінали, розташовані на території Литви, **тому порівняння різних базисів поставки не є правильним**. Премія УЗ не є кінцевою — у ній не враховані додаткові суттєві логістичні витрати, а саме:

- витрати на перевалку та зберігання у порту;
- перелив на кордоні з Польщею цистерн з широкої на вузьку колію;
- витрати на транспортування нафтопродукту по території Литви та Польщі до кордону України та перелив на кордоні України з Польщею цистерн з вузької на широку колію тощо.

Тому коректно порівнювати вартість палива на кордоні.

Згідно з митною інформацією, митна вартість дизельного пального для «Укрзалізниці» у грудні 2022 року становила 1321 дол/тона, а січні 2023 року – 1307 дол/тонна.

В той же час вартість купленого Укртранснафтою становила у грудні 2022 року 1144 дол.тона і у січні – 1169 дол.тона, що на 177 дол.тона (15,5%) і 138 дол/тона (11,8%) дешевше відповідно.

Додатково потрібно врахувати цінові формули, які застосовувались у контрактах АТ «Укртранснафта» і «Укрзалізниці» містили **різні базові котирування** Platts. Тоді, коли цінова формула УТН застосовує **південні котирування** (які були зазначені практично у всіх комерційних пропозиціях потенційних постачальників), ціна УЗ базувалася на **північних котируваннях** Platts, що додатково впливає на розбіжність між значеннями премій у контрактах АТ «Укртранснафта» та «Укрзалізниці».

При цьому північні котирування Platts були дорожчими від відповідних південних котирувань (до 60 дол на тонну в період листопад 2022 р. — січень 2023 р.)

Щодо закупівлі дизельного пального АТ «Укртранснафта» по ціні 1512,01 дол/тонна, відповідно до статті розміщеній в «Українській правді», було порівняння з ціною компанії «Альянс енерго трейд», яка поставила по цьому ж трубопроводу у цей же період 4 тис тонн дизельного пального по 1276-1390 дол. за тонну повідомляємо, що **кінцева ціна** для АТ «Укртранснафта» **була 1144,14 дол/тонна**, а для компанії «Альянс енерго трейд» - **1333 дол/т**, що на 188 дол/тона (16,5%) вище ніж ціна Укртранснафти.

Отже остаточна ціна для АТ «Укртранснафта» в грудні 2022 року становила 1144,14 доларів за тонну, а ціна для «Укрзалізниці» становила 1 320,0 доларів за тонну, що на 175,86 доларів дорожче, ніж ціна для АТ «Укртранснафта».